

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/37/2023
Identifikačné číslo spisu:	3514204152
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3514204152.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslavy Fúrovej, v spore žalobcu: Poľnohospodárske družstvo Polianka v konkurze, Nám. M. R. Štefánika 517/23, 907 01 Myjava, IČO: 34 105 034, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Alena Výskočilová, s.r.o., Banskobystrická 6, 811 06 Bratislava, IČO: 36 808 539, proti žalovanému: SAPUCHA s.r.o. v konkurze, Závodná 3, 821 06 Bratislava, IČO: 46 879 501, zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, za účasti intervenienta Ekotrend agro s.r.o., Závodná 3, 821 06 Bratislava, IČO: 47 503 726, o určení neplatnosti uznesení valného zhromaždenia, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/40/2020-887 zo dňa 30. novembra 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9Cb/87/2014-720 zo dňa 14. júna 2019 v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie č. k. 9Cb/87/2014-818 zo dňa 21. novembra 2019 a s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/41/2020-898 zo dňa 30. novembra 2021 vo výroku I. určil, že Uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bol udelený súhlas na prevod obchodného podielu vo vlastníctve žalobcu v spoločnosti EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o. vo výške 91,57%, vklad do základného imania 270 530,44 eura, splatené 270 530,44 eura, na spoločnosť Ekotrend agro s.r.o. so sídlom Bratislava, Závodná 3, IČO: 47 503 726 je neplatné. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol o trovách konania tak, že žalobcovi, žalovanému a intervenientovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) v konaní o podaných odvolaniach rozhodol napadnutým rozsudkom č. k. 16Cob/40/2020-887 zo dňa 30. novembra 2021 tak,

že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. potvrdil a vo výroku II. zmenil tak, že:

- uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bol Ing. F. C., bytom B. XXXXX/XD, B. B., narodený L. XX. Z. XXXX, odvolaný z funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., a to s účinnosťou od 6. februára 2014, j e n e p l a t n é,
- uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bol JUDr. Q. V., bytom E. Y. XX, B., narodený L. XX. F. XXXX, vymenovaný do funkcie konateľa spoločnosti EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., a to s účinnosťou od 6. februára 2014, j e n e p l a t n é,
- uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bola schválená zmena v spôsobe konania štatutárnych zástupcov v mene spoločnosti EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., j e n e p l a t n é,
- uznesenie mimoriadneho valného zhromaždenia EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o., konaného dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. v sídle spoločnosti, ktorým bola schválená zmena spoločenskej zmluvy v zmysle dodatku spoločenskej zmluvy spoločnosti EKOTREND MYJAVA, spol. s r.o. j e n e p l a t n é.

Vo výroku III. odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému a intervenientovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého. Odvolací súd ďalej žalobcovi priznal proti žalovanému a intervenientovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého.

3. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že za dôvodné považoval len odvolanie žalobcu. Odvolací súd sa nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobca nepreukázal, ako sa ho uznesenia valného zhromaždenia uvedené vo výroku II. napadnutého rozsudku týkajú. Podľa odvolacieho súdu každé rozhodnutie valného zhromaždenia sa spoločníka spoločnosti bezprostredne týka. Spoločník má v zmysle ustanovenia § 122 Obchodného zákonníka svoje práva, ktoré uskutočňuje aj na valných zhromaždeniach. Namietané uznesenia valného zhromaždenia zo dňa 6. februára 2014 boli prijaté v rozpore so zákonom a spoločenskou zmluvou. Na konanom valnom zhromaždení bol spoločník spoločnosti zastúpený osobou, ktorá nebola oprávnená na jeho zastupovanie a z tohto dôvodu sú všetky prijaté uznesenia neplatné. Podľa odvolacieho súdu by bolo nadbytočné skúmať a žiadať žalobcu o preukazovanie, ako sa ho takéto uznesenie týka. Je postačujúce, ak žalobca ako spoločník spoločnosti preukáže, že mimoriadne valné zhromaždenie sa konalo v rozpore so zákonom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami. Potom je každé uznesenie prijaté na takto konanom mimoriadnom valnom zhromaždení neplatné. S poukazom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti podľa § 388 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „CSP“) zmenil.

4. K výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že v tejto časti sa so súdom prvej inštancie stotožnil. Poukázal na to, že podpisy na dodatku č. 2 k zmluve o pôžičke so zmluvou o zriadení záložného práva neboli osvedčené, k ich uznaniu za vlastné došlo až v dňoch 6. februára 2014 a 7. februára 2014. Dodatok č. 2 tak nikdy nemohol nadobudnúť účinnosť, pretože úkon by bol perfektný až v okamihu overenia podpisu (uznania za vlastný), pričom v tom čase už K. O. nebol štatutárnym zástupcom Poľnohospodárskeho družstva Polianka. Až osvedčenie podpisu oprávnenej osoby môže vyvolať právne účinky. Poľnohospodárske družstvo Polianka teda nebolo na valnom zhromaždení riadne zastúpené, pretože splnomocnenie k prevodu obchodného podielu nebolo dané. Splnomocnenie bolo viazané na výkon záložného práva. Valné zhromaždenie konané dňa 6. februára 2014 o 14.00 hod. prebehlo v rozpore so zákonom, keď Poľnohospodárske družstvo Polianka bolo zastúpené osobou, ktorá ho zastupovať nemohla, teda valné zhromaždenie nebolo uznášaniaschopné, nakoľko sa na ňom nezúčastnili spoločníci, ktorým patrí viac ako 50% hlasov. Samotné uznesenia valného zhromaždenia konaného dňa 6. februára 2014 boli teda prijaté v rozpore so spoločenskou zmluvou. Odvolací súd v časti posúdenia dodatku č. 2 k zmluve o pôžičke a v ňom udelenom plnomocenstve odkázal v súlade s § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

5. Proti všetkým výrokom rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odvodzuje od § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, resp. ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, resp. je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

6. Podľa dovolateľa v súvislosti s namietanou vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP je dôvodné poukázať na arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, na odchýlenie sa od skutkových zistení súdu prvej inštancie bez vykonania dokazovania pred dovolacím súdom a na opretie rozhodnutia o neprípustnú statusovú analógiu s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 434/2010 zo dňa 16. júna 2011. Dovolateľ ďalej poukázal na nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, keď zmenil výrok opravného uznesenia sp. zn. 16Cob/41/2020 zo dňa 30. novembra 2021 a bez toho, aby opravné uznesenie najskôr správoplatnil, v totožný deň vydal napadnutý rozsudok.

7. Dovolateľ ďalej odvodzoval prípustnosť podaného dovolania od § 421 ods. 1 písm. a) CSP a argumentoval, že odvolací súd nerešpektoval judikátorny záver Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Obo/122/2001, ktorého názor v tejto otázke bol posledne potvrdený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/72/2020 zo dňa 28. januára 2021 o nemožnosti dopĺňať dôvody neplatnosti po uplynutí 3-mesačnej prekluzívnej lehoty. Podľa dovolateľa je právny názor odvolacieho súdu v otázke, či sa bývalý spoločník môže domáhať neplatnosti rozhodnutia valného zhromaždenia bez toho, aby preukázal, že sa ho rozhodnutie priamo týka v rozpore s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvedenom v rozhodnutí sp. zn. 3Obdo/77/2020 zo dňa 26. októbra 2021. Dovolateľ ďalej spochybňuje právny záver súdu prvej inštancie týkajúci sa dôvodov neúčinnosti plnomocenstva, nakoľko súdy podľa neho nerozlišujú medzi podkladovým právnym úkonom a plnomocenstvom. Uvedený právny záver je podľa dovolateľa nesprávnym právnym posúdením v rozpore s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo/8/2014 zo dňa 3. júna 2015.

8. Podľa dovolateľa je prípustnosť dovolania daná aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia ďalších právnych otázok, ktoré ešte neboli v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešené, pričom sa jedná o otázky vymedzené v čl. III bode 5.2 a v čl. IV bod 3. dovolania. Prípustnosť dovolania je podľa dovolateľa napokon daná aj podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, nakoľko v otázkach náležitosti vzniku splnomocnenia na zastupovanie na valnom zhromaždení, nedostatkov legalizácie podpisov na splnomocnení a oddeliteľnosti právneho osudu splnomocnenia od podkladového právneho úkonu rozhodnutia, sa rozhodovacia prax odvolacieho súdu vyvíjala inak. Dovolateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo/30/2020 zo dňa 29. apríla 2021 a sp. zn. 5Obdo/2/2017 zo dňa 30. januára 2018.

9. Dovolateľ navrhol, aby odvolací súd primárne podľa § 449 ods. 3 CSP napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že zamietne návrh v časti I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 9Cb/87/2014 zo dňa 14. júna 2019 v spojení s uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 21. novembra 2019, ktorým tento žalobe vo výroku I. vyhovel a vo výroku II. potvrdí zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, a zmení aj výrok III. rozsudku súdu prvej inštancie tak, že prizná žalovanému a intervenientovi nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi vo výške 100%. Pokiaľ súd nebude mať dostatok predpokladov na zmenu rozhodnutia odvolacieho súdu potom sa dovolateľ domáha, aby odvolací súd podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v časti výrokov I., II. a III., ktorými potvrdil a zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vrátil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu, prípadne súdu prvej inštancie na nové rozhodnutie. Dovolateľ ďalej navrhol, aby odvolací súd žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi vo výške 100%.

10. K podanému dovolaniu sa na výzvu súdu vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že dôvody uvedené v dovolaní považuje za účelové a nemajúce oporu v zákone. Žalobca poukázal na to, že odvolací súd bol

názoru, že skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú správne, preto nebolo potrebné dokazovanie pred odvolacím súdom opakovať, alebo doplniť. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením, že rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, nie je dostatočne odôvodnený, odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku podľa žalobcu dáva vyčerpávajúce odpovede na všetky podstatné otázky v preskúmvanej veci. Podľa žalobcu sa nemožno stotožniť ani s námietkou, že odvolací súd sa mal nesprávne vysporiadať s otázkou, či sa napadnuté uznesenia týkali bývalého spoločníka. Odvolací súd podľa neho správne oprel svoje závery o rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 434/2010 zo dňa 16. júna 2011.

11. Pokiaľ ide o námietku ohľadne 3-mesačnej prekluzívnej lehoty žalobca poukázal na to, že po uplynutí tejto lehoty žiadne dôvody neplatnosti napadnutých uznesení valného zhromaždenia nedoplňal, a počas celého konania zotrval na dôvodoch neplatnosti, ktoré boli uvedené v žalobe. Dôvody prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP považuje žalobca za nie jasne formulované, zmätočné a miestami si aj vzájomne odporujúce. Žalobca je názoru, že rozhodnutia, ktoré sú uvedené v dovolaní žalovaného, nespĺňajú podmienky pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ upravené rozhodnutím rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 6. marca 2017.

12. Žalobca sa ďalej vyjadril k dodatku č. 2, ktorý mohol podľa neho vyvolať právne účinky najsôr dňa 7. februára 2014, kedy splnil formálne náležitosti v zmysle právnych predpisov. V tejto súvislosti žalobca poukázal na Veľký komentár k Občianskemu zákonníku, 1. zväzok, Prof. Mamojka CSc. a kolektív, Eurokódex, október 2016, komentár k § 110 ods. 9. Žalobca má za to, že predmetná plná moc bola súčasťou dodatku č. 2 a nedá sa od neho oddeliť a tvrdiť, že táto časť dodatku č. 2 overenie nevyžadovala. Vzhľadom na uvedené žalobca nebol na valnom zhromaždení riadne zastúpený.

13. S poukazom na celý obsah podaného vyjadrenia žalobca navrhol, aby dovolací súd dovolanie podané žalovaným odmietol a uplatnil si právo na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100%.

14. K podanému dovolaniu sa vyjadril intervenient a uviedol, že v plnom rozsahu súhlasí s dovolaním žalovaného a dôvodmi dovolania tak, ako ich žalovaný uviedol. Podľa intervenienta odvolací súd uviedol vo svojom rozhodnutí odlišné právne závery ako súd prvej inštancie, pričom odvolací súd neumožnil ani žalovanému, ani intervenientovi, aby sa vyjadrili k odlišným právnym záverom, neposkytol im možnosť argumentovať a predkladať dôkazy, ktoré sa z hľadiska záverov prvoinštančného súdu nejavili ako významné. Intervenient má za to, že celý priebeh odvolacieho konania bol zmätočný, neurčitý a pre účastníkov nezrozumiteľný, čím boli porušené práva žalovaného aj intervenienta na spravodlivý súdny proces. Intervenient ďalej poukázal na § 217 CSP, podľa ktorého je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. V čase vyhlásenia rozsudku neexistoval pre predmet sporu statusový právny nástupca pôvodného žalovaného EKOTREND MYJAVA spol. s r.o., voči ktorému by bol rozsudok súdu vykonateľný, a preto mal súd podľa § 161 CSP vzhľadom na nesplnenie procesnej podmienky, ktorú nemožno odstrániť, konanie zastaviť.

15. Na základe uvedeného intervenient navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu vo všetkých výrokoch, zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I. a v tej časti žalobu zamietol, potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku II., zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku III. a priznal žalovanému a intervenientovi náhradu trov konania, ako aj náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) predtým, než pristúpil k vecnému prieskumu dovolaním napadnutého rozsudku najsôr zisťoval, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. e) CSP, pretože neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

17. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je: a) dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) dovolateľ právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

18. Podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánu verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) orgán verejnej moci vykoná pri výkone verejnej moci autorizáciu elektronického podania alebo elektronického úradného dokumentu kvalifikovaným elektronickým podpisom vyhotoveným s použitím mandátneho certifikátu alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou, ku ktorým pripojí kvalifikovanú elektronickú časovú pečiatku, a to spôsobom podľa odseku 3. Osoba, ktorá nie je orgánom verejnej moci, vykoná autorizáciu elektronického podania: a) ak sa podľa zákona podáva v elektronickej podobe a zákon neustanovuje iný spôsob autorizácie, alebo ak je podľa osobitného predpisu náležitosťou podania vlastnoručný podpis 1. kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou; 2. použitím na to určenej funkcie ústredného portálu alebo špecializovaného portálu, ktorá je podmienená úspešnou autentifikáciou zodpovedajúcou najmenej úrovni zabezpečenia „pokročilá“ podľa osobitného predpisu, alebo 3. uznaným spôsobom autorizácie, ak to osobitný predpis nezakazuje.

19. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podľa § 125 ods. 2 CSP podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizovanej podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

20. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou dovolacieho konania je povinné právne zastúpenie dovolateľa. Dovolateľ musí byť (s výnimkou prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom počas celého dovolacieho konania, nielen pri podaní dovolania. Súčasne sa vyžaduje, aby dovolanie a iné podania dovolateľa boli spísané advokátom, teda osobou zapísanou v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou (zoznam je dostupný na internetovej stránke www.sak.sk).

21. Právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 429 ods. 1 CSP stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania, bez splnenia ktorej dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum (s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP, ako bolo vyššie uvedené). Procesná situácia, kedy dovolací súd prihliada na vady dovolania podľa ustanovenia § 429 CSP a dovolateľa vedie k ich odstráneniu nastáva jedine v prípade, ak dovolateľ v rozpore s ustanovením § 393 ods. 1 CSP nebol v odvolacom konaní poučený (alebo bol poučený nedostatočne) o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní. Podľa § 393 ods. 1 CSP je odvolací súd povinný vo svojom rozhodnutí poučiť strany o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní.

22. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že poučenie v napadnutom rozsudku odvolacieho súdu obsahuje v súlade s § 393 ods. 1 CSP všetky potrebné náležitosti, a to konkrétne aj poučenie o povinnosti spísania dovolania a iných podaní dovolateľa advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie nebol povinný vyzývať dovolateľa na odstránenie väd dovolania pred predložením spisu dovolaciemu súdu na rozhodnutie o podanom dovolaní.

23. Po prvom predložení spisu dovolací súd v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn.

2Obdo/48/2022 zistil, že dovolanie žalovaného zo dňa 1. apríla 2022 bolo podané v elektronickej podobe prostredníctvom portálu slovensko.sk cestou jeho právneho zástupcu - Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. Prílohou predmetného podania bolo plnomocenstvo na zastupovanie v dovolacom konaní zo dňa 7. februára 2022, udelené žalovaným Advokátskej kancelárii Mojžiš a partneri, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 10, IČO: 35 892 994 (na č.l. 946 spisu). Podľa pripojených výsledkov overenia kvalifikovaného elektronického podpisu bolo dovolanie autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom A. A.. Dovolací súd z výpisu z obchodného registra zistil, že A. A. nebola, a nie je spoločníčkou ani konateľkou v Advokátskej kancelárii Mojžiš a partneri, s.r.o. Z potvrdenia Slovenskej advokátskej komory zo dňa 31. mája 2023 (na č.l. 1015 spisu) vyplýva, že „Osoba menom A. A. nie je evidovaná v zozname advokátskych koncipientov, ani v zozname advokátov, či už aktuálne, alebo historicky“.

24. Dovolací súd v súvislosti s uvedeným vyslovil, že bude ešte úlohou Okresného súdu Trenčín vyzvať dovolateľa, aby v súdom určenej lehote predložil súdu oprávnenie udelené advokátom (Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o.) pre A. A. na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právneho zástupcu dovolateľa podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 v spojení s § 13 ods. 6 a 7 zákona o e-Governmente, v čase podania dovolania žalovaného (1. apríla 2022) a listom vrátil spis Okresnému súdu Trenčín ako predčasne predložený.

25. Okresný súd Trenčín po vrátení veci dovolacím súdom uznesením sp. zn. NM-9Cb/87/2014 zo dňa 20. júna 2023 vyzval žalovaného, aby v lehote 15-tich dní od doručenia svoje podanie doplnil a predložil súdu oprávnenie udelené advokátom (Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o.) pre A. A. na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou právneho zástupcu dovolateľa podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 v spojení s § 13 ods. 6 a 7 zákona o e-Governmente v čase podania dovolania žalovanej (1. apríla 2022). Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný na výzvu súdu predložil splnomocnenie zo dňa 31. mája 2020 a výpis z prehľadu oprávnených osôb disponovať s elektronickou schránkou (www.slovensko.sk). Z predloženého splnomocnenia vyplýva, že Advokátska kancelária Mojžiš a partneri, s.r.o. splnomocnila A. A. ku všetkým oprávneniam daným právnickej osobe z práv k elektronickej schránke podľa § 13 ods. 4 písm. g) bod 2. zákona o e-Governmente na dobu neurčitú a ku všetkým právnym úkonom rozsahu práv právnickej osoby oprávňujúce splnomocnenca k neobmedzenému prístupu a disponovaniu s elektronickou schránkou majiteľa elektronickej schránky. Z predloženému výpisu vyplýva, že A. A. disponovala od 1. júna 2020 úplným prístupom do elektronickej schránky Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o.

26. Najvyšší súd konštatuje, že keďže dovolanie a jeho prílohy boli autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom A. A., ktorá nebola v rozhodujúcom čase advokátkou, nie je splnená zákonná podmienka spísania a podpísania dovolania advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP. Tento právny záver platí napriek tomu, že žalovaným boli dodatočne predložené listiny potvrdzujúce, že A. A. autorizovala svojím kvalifikovaným elektronickým podpisom podanie z pozície osoby oprávnenej na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou Advokátskej kancelárie Mojžiš a partneri, s.r.o. podľa § 13 ods. 4 písm. g) bodu 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia podania vo veci samej, uskutočneného v elektronickej podobe, nahrádza podpis konajúcej osoby a slúži na identifikáciu osoby, ktorá predmetné podanie vo veci samej spísala a podpísala. Za osobu, ktorá podanie vo veci samej spísala a podpísala, treba považovať tú osobu, ktorej v zmysle overenia patrí kvalifikovaný elektronický podpis alebo kvalifikovaná elektronická pečať. Pri posúdení (ne)splnenia zákonnej podmienky vyžadovanej v § 429 ods. 1 CSP dovolacím súdom, v prípade elektronickej podoby dovolania, je rozhodujúce, ktorej osobe patrí kvalifikovaný elektronický podpis použitý na autorizáciu podaného dovolania. Tento nedostatok nie je možné odstrániť po uplynutí zákonnej lehoty na podanie dovolania (k tomu pozri IV. ÚS 489/2018).

27. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, podľa ktorej výlučne autorizácia elektronicke podaného dovolania kvalifikovaným elektronickým podpisom preukazuje, ktorá osoba v mene dovolateľa dovolanie spísala a podpísala (k tomu pozri IObdo/7/2020, IObdo/62/2023, R 78/2018, R 49/2020). Aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky obligatórna náležitosť dovolania podľa druhej vety § 429 ods. 1 CSP bude splnená vtedy, pokiaľ bude dovolanie

podané elektronicky autorizované kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou patriacou advokátovi, ktorý zastupuje dovolateľa. Relevantnou skutočnosťou pre účely overenia, aká fyzická osoba ten-ktorý dokument elektronicky podpísala je samostatné vytlačenie o výsledku overenia kvalifikovaného elektronického podpisu. Práve autorizácia elektronicky podaného dovolania kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou preukazuje, ktorá osoba v mene dovolateľa dovolanie spísala a podpísala (k tomu pozri I. ÚS 484/2019).

28. Dovolací súd si je vedomý, že k problematike spísania a podpísania dovolania advokátom Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) zaujal odlišné stanovisko v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 269/2022 zo dňa 12. januára 2023. Ústavný súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že nemožno za ústavne udržateľné považovať právne názory vyjadrené v rozhodnutiach najvyššieho súdu R 78/2018 a R 49/2020, ktoré žiadajú od dovolateľov podpísanie dovolania výlučne advokátom bez možnosti hoc aj výslovného splnomocnenia na podpísanie dovolania advokátskym koncipientom. Najvyšší súd v tejto súvislosti však poukazuje na skutočnosť, že právny názor ústavného súdu vyslovený v tejto veci nie je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu, o ktorej sa ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 430/2023 zo dňa 20. septembra 2023 vyjadril nasledovne: „Z uvedeného prehľadu rozhodovacej činnosti ústavného súdu je zrejmé, že právny názor vyslovený vo veci sp. zn. III. ÚS 269/2022 je rozdielny ako právny názor prijatý ústavným súdom vo veciach sp. zn. I. ÚS 484/2019, I. ÚS 495/2020, IV. ÚS 8/2021, III. ÚS 243/2021 a sp. zn. I. ÚS 311/2021, avšak nebol predmetom zjednotenia odlišných právnych názorov senátov ústavného súdu v súlade s § 13 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Z tohto dôvodu ho ústavný súd nepovažuje za právny názor, ktorým by bol senát ústavného súdu v tejto veci viazaný. Na podklade citovanej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 484/2019, I. ÚS 495/2020, IV. ÚS 8/2021, III. ÚS 243/2021 a I. ÚS 311/2021), ako aj najvyššieho súdu (R 78/2018, R 49/2020) považuje ústavný súd rozhodovaciu prax v otázke interpretácie § 429 ods. 1 druhej vety CSP za ustálenú a nevidí dôvod sa od nej odkloniť“.

29. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd v otázke skúmania procesnej podmienky podľa § 429 ods. 1 CSP poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ako aj na ustálenú rozhodovaciu prax ústavného súdu. Dovolací súd sumarizuje, že nemožno konštatovať, že by bola splnená zákonná podmienka spísania a podpísania dovolania advokátom podľa § 429 ods. 1 CSP, keďže dovolanie bolo autorizované len kvalifikovaným elektronickým podpisom zamestnankyne advokátskej kancelárie a tento nedostatok dovolania nemožno odstrániť po uplynutí lehoty na podanie dovolania. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že ani preukázaním oprávnenia na prístup a disponovanie s elektronickou schránkou advokátskej kancelárie nedošlo a ani nemohlo dôjsť k náprave počiatočnej vady dovolania, ktorá tak predstavuje dôvod na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP.

30. Nárok na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd priznal v tomto dovolacom konaní úspešnému žalobcovi v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.